

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 ft., 1/2 évre 8 ft., 1/4 évre 5 ft., 1 óra 1 ft. — Vidéken 1 évre 14 ft., 1/2 évre 10 ft., 1/4 évre 7 ft., 1/4 évre 8 ft 50 kr., 1 óra 1 ft. 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyező 16 kr., minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADNYOMDA RESZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Az esztergomi pohárköszöntő.

Arad, október 1.

(—r) Nemzeti erősödésünk, államiságunk békés, biztos fejlődése szempontjából nagyjelentőségű az a pohárköszöntő, melyet báró Bánffy miniszterelnök minap az esztergomi hid megnyitási ünnepségei során mondott el, és mely Vaszary Kolos hercegprimás életével végződött. Nem pusztán udvariassági tény ez a felköszöntő, hanem egy ép oly fontos, mint *örvendetes* politikai nyilatkozat. A szabadelvű kormány feje ebben is világosan és hathatósan az ellentétek kiegyenlítésének szükségét, a *békét* hirdette.

Midőn báró Bánffy e beszédben a hercegprimásnak oly nevezetessé vált „pax” jelszavát tette magáévá, tulajdonképpen most is csak annak a politikának szellemében cselekedett, mely politika elejétől fogva e kabinet egyik létezési alapját képezte. A szabadelvű nagy reformművek befejezése és a nemzetállam minden oldalról való megszilárdítása *békés uton*, újabb nagy rázkódtatások nélkül ezt tartotta és ezt tartja a kormány szem előtt, amióta az ország vezetését átvette, és ennek hűséges követése viszi *sikerről-sikerre*.

Kétszeresen jelentősek a miniszterelnök esztergomi szavai ép a mostani pillanatban. Midőn e sorok napvilágot látnak, az új törvények már életbeléptek. Fontosnál-fontosabb jogi intézmények egy új rendje előtt áll a magyar nemzet. Oly rend előtt mely a szabadelvű haladás szellemében volt hivatva reformálni jog-

rendszerünknek egy nagyonis számottevő részét.

Hogy az új törvények a megalkotás nehézségein és küzdelmein túl nagyobb rázkódtatást nem vontak és nem is fognak maguk után vonhatni, azt a „pax” jelszó hatalmának köszönheti a nemzet. A hercegprimás kezdte azt hirdetni és nemcsak hirdette, de, miként az eredmények mutatják, aszerint hatott, cselekedett is. És már attól a naptól kezdve, a mikor ő eminenciája ez igazán *hazafias* jelszót választotta zsinórmértékül, a nemzet közvéleménye tisztában lehetett avval, hogy Vaszary Kolos — mutatis mutandis — egy ösvényen halad azokkal, akik a jobb utat választották, és magukra hagyta annak az ádáz csoportnak a tagjait, melynek rögeszméje avagy sportja a lelketlen, hazafiatlan izgatás.

Viszont a Bánffy-kormányról is csakhamar kiderült, hogy a közélet egyik terén sem tekinti missziójának az ellentétek kiélesítését. Alatta látjuk nyugodtabb mederbe terelődni az ugynevezett nemzeti-ségi kérdésnek nemrégén még oly bösz hullámain. Alatta tapasztaljuk — hogy még csak egy-két nevezetes dolgot említsünk — mily *örvendetes* módon hódít teret a kiegyezési alap — a légvárszerű közjogi ellenzékieskedés rovására, és mily éltető, melegítő sugarakat áraszt ismét a hazára a királyi kegy és bizalom fellegetelen napvilága. Ily kedvező színtörvények hatása alatt a szabadelvű kormány és hűvei bizony emelt fővel és jó reménnyel léphetik át az új parlamenti évad küszöbét.

— Örömmel üdvözljük a miniszterelnök-

köt esztergomi pohárköszöntője alkalmából. Tiszta szívből fakadó, hazafias lelkesedéssel látjuk alkotmányos kormányunk fejét újból a magyar katolikus egyház fejével és együtt haladni a békekesség, a nemzeti konszolidáció áldásthozó útján.

BELFÖLD.

A hercegprimás és a Magyar Allam. A magát katolikus lapnak nevező „M. A.” halatlan vakmerőséggel ront neki tegnapi számában Vaszary Kolos hercegprimásnak: „Politikai komédiások” című bornirt cikkében, melyet az alkalommal írt, hogy Bánffy báró miniszterelnököt és minisztertársait a hercegprimás a napokban vendégül fogadta. Otromba cikkét így végzi: „Szegény Asztarik, Pázmány Péter és a többi méltó utódok Simor Jánosig, (!) imádkozzatok a szerencsétlen helyzetbe juttatott és ennyire lealáztott magyar kath. egyházért.” Valóban csak azt nem értjük, hogy ilyen támadások után akad kath. pap, a ki még járhatja ezt a lapot, a mely nem állja a magyar kat. egyház fejét, a hercegprimást nap-nap után támadni.

A képviselőház bizottságát ezt a hetet, a mely alatt nyilvános ülések nem lesznek, munkában fogják eltölteni. Eddig a következő bizottságok hirdettek ülést: a vizügyi bizottság október 2-ikán, délután 5 órára, hogy a Középduna szabályozásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalja. A földmívelésügyi bizottság ugyancsak október 2-ikán, délután 5 órakor tart ülést és a szarvasmarha-tenyésztés fejlesztése céljából fölláttató alapról és a mezőgazdasági törvényekről szóló törvényjavaslatokat fogja tárgyalás alá előkészíteni. Október hó 3-ikán délután 5 órakor a közgazdasági bizottság a vizügyi bizottságnak, a pénzügyi bizottság pedig a földmívelésügyi bizottságnak az előző

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Az amerikai nő.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Írta: Lauké Albert.

Nem szándékom az amerikai nőről holmi kedvezőtlen dolgokat írni, azért, hogy Éropa nőinek szépet mondhassak; úgy írom le az amerikai nőt, a mint ezt egy komoly műben: Czirbusz Géza dr. legújabbban megjelent Egyetemes földrajzában találtam. Célom csak is az, hogy tükröt tartsak az európai nő elé, hogy lássa, mennyi hátránya van a tulságos nőemancipáczióknak. — Meggyőzni kívánom, hogy a nőt legszebb hivatása végre is a család körére utalja, De lássuk a szerzőt!

Mindenek előtt — írja Czirbusz — azt a demographiai tényt kell konstatálnom, hogy Amerikában kevesebb a nő, mint a férfi. 1000 férfira 950 nő jut, míg az ő világban a női nem van tulsúlyban. Ez nyitja számos társadalmi fonákságnak, melyek Európában szinte megfoghatatlanok.

Ilyen p. o. a nő emancipációjára, politikai egyenjogúsítására az u. n. nőkérdés Amerikában, mely páratlan széles e világban; ide reducálható a csaiádi élet ziláltsága, a sok „nyalás”, a szülői tekintély rohamos hanyatlása, a nő nem az a beteges cultusa, mely komikusabb és visszataszítóbb a lovagkor érzélgőségénél,

mert a nőben valami tökéletesebbet, felsőbb principiumot lát, kinek a férfi csak alárendelt kiegészítő része, játékszere, „sweet noting”-je. Erre vezethető vissza a yankeeség fizikai roskadozása és feltűnő satayulása is.

Az amerikai egyáltalában gyöngéd szeretettel csügg gyermekein, de legfőképpen dédelgeti a leánygyermeket. E tekintetben nincs különbség a szegény és gazdag, a sőbb és felsőbb rangu között. A „girl” az amerikai káinak szeme ténye. Ha teheti, egy nevel mint figyermekét, gymnásiumban, egyetemre járattja és mindenképpen finom nevelést igyekszik neki adni, hogy e tekintetben is függetlenséget biztosítson jövőjének.

Az egyéni függetlenség bálványja minden ame ikainak. „Mihelyt a leány 18 éves — írja O' Bell — mindenhová egyedül mehet, színházba, conzertbe, sétahelyekre s addig kimaradhat, a meddig kedve tartja. Van zsebpenze, melylyel tetszése szerint bánhatik. Kit fogad, kit nem, az nem tartozik szüliere. Ha a bálon neki tetsző fiatal emberrel megismerkedik, egyszerűen tudatja vele, mikor találhatja otthon. Másnap eljárhat az illető hozzá, elviheti színházba, bálókba, restauratiókba, költhet csemegékre, bokrétákra, a mennyi tőle telik, azon senki föl nem akad, azt mindenki természetesnek találja. Mind a mellett elég okos az amerikai leány arra nézve, hogy megfontatlanságot elkövessen. Nálunk a legtöbb leánynak sejtelve sincs a feleség kötelességei-

ről, az akademiát és colleget végzett amerikai leány, a ki ugy ismeri Zola legújabb regényét, mint Spense-Hebertnek legfrisebb agnostuai értekezését, tul van e boldog naivságon. Nem őt kéri feleségül, hanem ő szemel ki magának férjet a flirt-nek (kaczérkodás) rendelkezésére álló minden eszközzel. Pedig ez eszközök ellenállhatatlanok! Az amerikai nőnek társalgása igen vonzó művelt férfura nézve, mivel sokat tud, mindent elért és megért és bizanyos elfogatlansággal beszél, melyet diák korában su pajtasaitól sajátított el. En masse műveltebb a férfiak átlagánál, kik a sok speculatió és a dollár-hajszától rá nem érnek ideálisabb, a mindennapi életen fölülemelkedő dolgok elsajátítására. Mivel észere s nem szivére hallgat, legritkább esetben megy ahhoz feleségül, a kikkel bálókban találkozik, s a kik az ő szemében fiatal „dudes”, a tánczkedveért meghívott sárga csőrűek — nem komoly emberek. Komoly férfi az ő nézete szerint, a gazdag ember, vagy előkelő név birtokosa, ki ambíciójának megfelel. Azért szivesebben választja az öreg jómódu, mint a fiatal vagyontalan embert. Az első csók után első kérdése az amerikai leánynak: „Gazdag vagy galambom? . . .” mondja Becker. Ezért kapósak Amerikában a grófok, bárók, marpuis-k és nagyon találó O' Bell megjegyzése, hogy sok nemesi családnak elzálogosított czimerét váltotta ki az amerikai dollár. Jellemző egy amerikai élclapnak következő éleze; Anya: „Tehát eljegyezted

napon hozott határozatával fog foglalkozni. Ugyanakkor a negyedik bíráló bizottság tagjai is össze fognak gyűlni, hogy megállapítsák azt a határnapot, a melyen a nyitrai petíciót tárgyalás alá vehetik.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, október 1.

A ház folyosó leghivebb hőmérője a közéletnek.

Ezt a régi igazságot igazolta ma is. Alig diskurált egyébről, mint az egyházpolitikai törvények életbeléptéről s azoknak révén az első eseményekről, az első polgári házasságról. Örömen ebből az alkalomból csak az a csorba esett, hogy az első polgári örömapát, Mezei Mórt sehol sem találták, hogy meggratulálhassák.

Egyébként a szemtanúk meglepéssel beszéltek az első aktsról. Egyszerű, de méltán egyszerűségével is imponáló volt. S dokumentáltak, hogy a közönség sem viseltetett a hirdette hirdett hidegséggel. Ellenkezőleg. Sűrű sorfalat állt az első polgárilag házasságnak és minden hidegségtől menten megéljenezte őket.

A legvidámabb diskurálás közepett egyszerre megszólaltak a villamos csengetyűk. Elöl bevonult táborkarával az elnök s utána aztán a jegyzőkönyv hitelesítése alatt lassanként beszivárgott a folyosóról a házba.

A tegnapi megállapodáshoz hiven az interpellációk voltak soron, szám szerint négyet jelentettek be. Endrey Gyula Hódmező-Vásárhely autonómiájának megsértése, Szalay Imre az olasz borok, Kovács József a ménések biztosítása és Bernáth Béla a filoxera által megtámadott szőlőterületek kárpótlása érdekében jelentettek interpellációt.

Endrey Gyulának kellett volna tehát interpellálni.

— Nincs itt! — hangzott a szélsőből.

— Akkor Szalay Imre képviselő ur következik! — szólott az elnök.

Szalay Imre mindenekelőtt a kereskedelmi és bankszerződést cibálta, amely Ausztriához való viszonyaikban reánk nézve csak káros következményekkel jár. Más nem emlit csak azt, hogy hozzánk szállítják az ausztriai gyártott borokat, holott azok nálunk elvannak tiltva. Ezt jegyezte meg Mörök. Az országszerte árult olasz borok származásuk jel-

zése nélkü kertülnek forgalomba. Ez már magában véve is sérelem. És még nagyobb sérelem, hogy a műborainkat elegyítik az obborral s az így öleresztett olasz bort magyar bor gyanánt szállítják külföldre.

Ez itten orvoslást kér.

Kovács József a miatt interpellált, hogy a földmívelési miniszter az állami ménéseket, amelyeket eddig magyar intézeteknél biztosították, szerinte legújabbán egy osztrák intézetnél biztosította. Erre nézve kér felvilágosítást.

Bernáth Béla a filoxera által megrontott szőlőtermelők kárpótlását hozta szóba és kérte, hogy intézkedjenek ebben az ügyben.

Az interpellációkat kiadták az illető minisztereknek. Eyyben elhatározták, hogy a legközelebbi ülés szombaton déli 12 órakor lesz amikor is csak bizottsági jelentések és esetleg interpellációk kerülnek napirendre.

Ülés vége délután 1 órakor.

A tegnap.

— Hatályból kilépett törvények. —

Nevezetes napja volt tegnap Magyarország belső történelmének. A régi, elavult jogintézmények egész sorozata veszett ki állami életünkől, hogy helyet adjon a jogegyenlőség nagy alkotó elvéből kifejtett újabb s műveltségünkhöz és politikai életünkhöz mindenképpen méltó modern jogintézményeknek.

Tegnap lépett életbe Magyarország egész területén az állami házassági jogról, az anyakönyvekről és a gyermekek vallásáról szóló törvény. Ezzel a magyar jogban végképen megszűntek a régi külön családi jogok, amelyek eddig makacs elválasztó falakat képeztek a nemzet társadalmának felekezeti osztályai között.

Hatályból kilépett (polgárjogi vonatkozásban) az egész kánonjog a tridenti zsinat szabványával együtt: továbbá a görög keleti külön családjog, az unitárius külön családjog, az ernélyi protestáns külön jog, a jozefini patens, az izr. házasságot szabályzó 1863. évi patens a hagyományos izr. joggal együtt; azután az 1823. évi anyakönyvi törvény s minden velejáró törvény és rendelet, valamint az 1868. évi t. czikknek a gyermekek vallásáról szóló vizályos paragrafusai, amelyek helyébe a szülők szabad elhatározása lépett.

A kiküszöbölt régi s már nagy nyügöt képezett jogszabályok helyére két kódex

és egy törvény-pótlék lépett, világos, könnyen érthető és könnyen kezelhető egységes jogszabályokkal, amelyek a magyar nemzet egységének nemcsak tanújelei, de újabb biztosítékai is lesznek, a legkényesebb magánjogot végleg rendezik s a magyar állam kezébe teszik le e fontos jogrendszer végrehajtását.

Október 1-je tehát fényes diadalmnapja hazánk jogfejlődésének, de egyben diadalmnapja a szabadelvű magyar politikának is, mely 1848. óta egész nemzeti életünket szemmel látható és senki által el nem vitatható sikerekkel vezet.

Vajha az élet maga is segítene ahhoz, hogy e kiváló modern intézmények, hosszas küzdelmeink kedvező eredményei, a gyakorlatban minél kevesebb vajudással, minél gyorsabban és minél kevesebb visszaélés társaságában helyezkedjenek el!

Az exposé.

— október 1.

Lukács pénzügyminiszter a képviselőház hétfői ülésén terjesztette be a jövő év költségvetési előirányzatát és a múlt év zárszámadatait.

Politikai ép úgy, mint pénzügyi körökben a legnagyobb érdeklődéssel tekintettek Lukács pénzügyminiszternek első költségvetése elé, annál inkább, mivel utóbbi időben gyakran olyan hírek merültek föl, mintha az államháztartás egyensúlya meg volna zavarva. Nos, az exposé teljesen megczáfolta mind e híreket, amennyiben a múlt évi 12,000 forinttal szemben most — mint tegnap részletesen közöltük — 77,154 forintnyi fölösleg mutatkozik.

Exposéjában a miniszter a gazdasági helyzetre vonatkozólag is nagyfontosságú nyilatkozatot tett. A valintarendezés kérdésénél a még kátralevő államjegyek bevonását és az ezüst-krúns kérdés fölvetését hangsúlyozta. A valutarendezéssel kapcsolatban a bankkérdésről is megemlékezett. E tekintetben kijelentette, hogy ez iránt az osztrák kormányval már annak idején megindították a tárgyalásokat, melyek bizonyos elvi szempontoknak tisztázására tényleg vezettek is. Az Ausztriában beállott kormányváltozás következtében azonban, miután az új kormány kötelező nyilatkozatot, nem tehetett, a tárgyalások félbeszakadtak és csak most fogják ezek fonatát újból fölvenni, hogy a kérdést mielőbb megoldhassák.

Az Ausztriával fennálló vám- és kereskedelmi szerződés tekintetében a miniszter csak annyit említett, hogy az előkészítő munkálatokat megindították; részletes fejtegetésekbe bocsátkozott. A kormány annak idején abban a helyzetben lesz, hogy nézeteit és előterjesztéseit a törvényhozás elé hozza és

magad leányom mr. Jones-szel? Elment az eszed? Hiszen annak a fiatal embernek semmije sincs, sem rangja, sem pénze. Igaz ugyan idővel gazdag lehet, mert dédapja igen gazdag... Leány: „De mamám, hiszen a dédapja felesége leszek!” Anya: „Ólelj meg anygylom, még is okos leány vagy!” Ez az ironia jobban jellemzi az amerikai felfogást száz értekezésnél.

A szerelemnek a profanálása mellett vannak azonban nagy számmal könnyelműen kötött fiatalos szerelmi házasságok, melyek szintén a leány független, a szülők által nem korlátozható cselekvésével kapcsolatosak és okai aztán a számtalan válópernek.

A nők emancipációja tetteleg megvan Amerikában. A nők monopolizálják az egész amerikai népnevelést, maguk is oly népnevelésben részesülnek, mint a fiuk. Leány-gymnasiumokat és egyetemeket nyitottak számukra. De nemcsak a népisiskolákban, üzletekben dominálnak ugyszólván kizárólagosan, hanem valamennyi posta-, telephon- és telegraphhivatalokban, lapok szerkesztőségében, (New-York World szépirodalmi rovatát leányok vezetik, a Kritik címűt gilder József hugával Miss Jane gilderral szerkesztik, Harpers Bazar szerkesztésével Miss Louise Booth 20,000 dollárt keres, a naphírek, bálak, házimulatságok riporterjei rendszeren nők), továbbá közlekedési, egészségügyi vállalatoknál, ügy-

védi irodákban, alsóbb közigazgatási hivatalokban találjuk a női alkalmazottakat.

„A cousines germaines” más anyagból valók, mint fajtársaik az oceánon innen. Az amerikai nő csak akkor dolgozik, ha rá van kényszerítve. Akkor igazán, megadással türi sorsát. Aki az amerikai gyárvárosokban reggeli 6, vagy esti 7 órakor a külvárosokban jár, van alkalma sok munkásleányt látni, a kiken nagyon meglátszik a munka terhe. De egyébből is sok nő van alkalmazásban. Nem esik meg családi ünnep, hogy hirtelen meg ne jelenjen a vendégek sorában egy distinguáltan öltözött fiatal leányka, aki szemlét tart a vendégeken, megnézi a menüt, jegyzeteket csinál és ép oly hirtelen eltűnik. Másnap tövéről-hegyére le van írva az ünnepség, ki milyen ruhában volt, mit ettek, s ki volt az ételek, virágok stb. szállítója. De még magasabbra is vágyik. A központi kormány hivatalaiban Washingtonban mint titkár szolgál, sőt a nyugoti államok egynémelyik városában megválasztatja magát polgármesternek. Lockwood Bella az egyesült államok kandidátusként lépett föl, mindegyik választójának megígérte, hogy egy pár harisnyát köt szavazataért, de áldozatkészségét csak hat választója vette igénybe, t. i. csak ennyi szavazatot kapott.

Nyughatatlan szelleme be nem éri a házi tűzhely osöndjével. Dolgozni akar, de nem odahaza négy fal között, hanem künn a nagy

világ zajában, s a férj ki ezen szereplési viselkedés; önállósodásnak utjába merne állni, igen érthető hileg kimértséggel rendreutasítatnék, mint a ki hozzá nem tartozó dologba avatkozik. Irigység nélkül, sőt bizonyos megvetéssel átengedi a kézi munkát az ir és német asszonynak, inkább vásárol hetenként új fehérműt a gyárilag készített cikkekéből, semhogy javítással, átalakítással, foltozgatással bajlódnék. Többet ad külső szép ruhára, mint tiszta ingre, míg a német asszony ellenkezőleg gondolkodik.

Kicsi korától a fiukkal jár egy iskolába. Míg a főiskolákban is egy padon ülnek felserdült ifjak és hajadonok, hallgatják a legkényesebb magyarázatokat, együtt járnak az anatómiai muzeumokba, dolgozó termekbe és egymás között igen cordiális és collegiális viszonyt folytatnak. Együtt járnak a színházakba, mulató helyekre, kirándulásokra, diákos murikra. Ha a leány elhagyta az akademiát, természetesen nem szakíthat diákpajtásaival. Azontul is estenként fogadja őket, kijár velök sétálni, mulatni, a nélkül, hogy szülei ismernek az illetőket. Illő, hogy a meghívók leány escortjára is szóljanak, különben visszautasítják a meghívást. Gardedamok helyett garde-messieurs-ök, szülők helyett cimborák a lányok kísérei. Tizenhat és tizenhét éves gyermekek kelnek össze, mert az egybekelés Amerikában igen könnyű, akármilyen pap összedaja őket a kikötött papbér lefizetése mellett

akkor a törvényhozás lesz hivatva a kérdések fölött dönteni. Végül abbéli meggyőződésének adott kifejezést, hogy államháztartásunk egyensúlya, amely ma szilárd alapokon nyugszik, meg lesz óvható és biztosítható a jövőre is.

Városi közügyek.

Tárgysorozata

az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1896. évi október hó 9-ik napján délelőtt 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaboknak.

1. A polgármester jelentése f. évi szept. hóról.
2. József csász. és kir. főherceg ö fenségének köszönő irata, fenséges fia László főherceg elhunyt alkalmából küldött részvét-feliratért és a ravatalra tett koszorúért.
3. A n. m. m. kir. belügyminiszterium intézőnyve a gyógyszerárak adományozását tárgyzó kormányhatósági szabályrendelet módosítása iránt tett feliratra.
4. Az aradvidéki tanító-egylet köszönő irata, a huszonöt éves fennállása alkalmából megült jubileumára a város közönsége részéről tanúsított áldozatkészségért.
5. A polgármester előterjesztése a törvényhatósági bizottsági tagok felének újbóli választása tárgyában.
6. A kiküldött bizottság jelentése a hatósági szervezet átvizsgálásáról.
7. A tanács jelentése a Ganz és társa budapesti cég által a város törzsvagyonát képező és a radnai ut mentén 3160/3. és 5161/2. kataszt. sz. a. felvett üres telek megvételére tett ajánlata tárgyában.
8. A tanács jelentése a törvénykezési épület és fogház telke tárgyában.
9. A tanács jelentése az 1896-ik évi költség előirányzat megállapítása iránt.
10. Ugyanannak jelentése a bejelentési hivatal költségei és az irodai és hivatali kellékek beszerzése című rovatoknál mutatkozó több kiadás fedezése tárgyában.
11. U. a. jelentése az 1896. évi kövezeti sorrend megállapítása iránt.

Arad, 1896. október 1.

Kiadta:
INSTITUTORIS KÁLMÁN,
főjegyző.

KÜLFÖLD.

Az új osztrák kormány.

A Kielmannsegg-kabinet visszahívásáról, a Badeni kormány kinevezéséről szóló ledfelsőbb királyi kézirat már elintéztetett és az szerdán fog a hivatalos lapban közzététetni. Kielmannsegg már tegnap bucsuzott a hivatalnokaitól. Az új miniszterek szer-

vagy ha nem akarják az egyházi egybekelést, a polgármester előtt tett nyilatkozat elégséges a házasság megkötésére, sőt elég ok, ha a fiatal pár egy hotel vendéghelyébe írja be nevét. A házasságkötés könnyebb az új világban mint nálunk, mert háztartást nem kell vinni, sok család az u. n. boarding house-ban lakik, hol néhány dollár fizetéséért teljes kényelemben részesül. Nem csoda, ha a családi élet elhanyagolása oly gyakorivá teszi az elválásokat.

Ha egyik állam törvényszéke nem bontja fel a házasságot, felbontja bizonyára a másik. Az ügyvédek egy nagy specialista osztálya csak válópörökkel foglalkozik. Nem ritkák a lapokban e féle hirdetések: A kik válni akarnak vagy nem akarnak, forduljanak bizalommal X. J. dr. ügyvéd urhoz. Czim a kiadóhivatalban. Vagy: Házasságokat jogérvényesen felbontok az Unio valamennyi államában. Honoráriumot csak a sikeres elválasztás után fogadok el. Titoktartást biztosítok. Chicagóban közel 200 ügyvéd foglalkozik válásokkal, azért nevezik e várost „házassági malomnak”, mely mindent megőröl, pénzt, erkölcsöt, hitet és becsületet egyaránt.

Ime a női emancipáció hü — nem légből kapott — képe. A vén Európa leányai ezek után aligha vágyódnak az amerikai nők függetlenségére.

dán tessik le az esküt. Badeni grófot Lemberg diszpolgrává választja.

Badeni grófnak az a szándéka, hogy az egyes reszortminiszteriumokban másodállamtitkári állásokat szervezzen, éppugy, a mint az Magyarországon már régóta megvan. Körber osztályfőnök, ki Bilinsky igazgató helyett átveszi az államvasutak elnökségét, ezen állást csak ideiglenesen foglalja el. Később t. i. egy új közlekedési miniszteriumot állítanak fel, a melyben Körber osztályfőnök lesz. Az 1896. évi költségvetésben már be vannak állítva az új közlekedési miniszterium költségei.

Az ifjucsehek tegnap tartott pártgyűlése olyképp állapította meg álláspontját a Badeni-kormányval szemben, hogy semmi okot nem látnak fennforogni arra, hogy álláspontjuk gyakorlati értelemben megváltoztassák. Erdekes kommentárul fűzték azonban a határozathoz a gyűlésen mondott beszédeket, a melyekből kivilágított minden áron való ellenzékeskedéssel felhagyni akarás. Kaizl dr. képviselő ugyan azt akarta, hogy a párt a szélső radikáliemus álláspontjára helyezkedjék, de ugy Herold dr., mint Greger Ede a mellett érveltek, hogy az ifjucseheknek nem szabad a visszavonulásra szolgáló hidat elpusztítani és így kizárni annak a lehetőségét, hogy magatartásukat megváltoztassák. Az ifjucsehek e szerint megtartják közjogi programjukat, de kihagyták e programból a mindenáron való ellenzékeskedést.

A német-cseh bizalmi férfiak gyűlése okt. 21-én lesz Prágában.

IDŐJÁRAS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 767.8 milliméter, délután 2 órakor 764.9 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 15.5, délután 2 órakor C° + 26.0. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 5. délután 2 órakor DK. 5. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Az első polgári házasság a fővárosban.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szeptember 30.

A fővárosban ma délelőtt tartották az első polgári házasságot a főváros II. anyakönyvvezetői kerületének gyár-utca 2. sz. a. helyiségében.

Az anyakönyvvezetői hivatal előtt már reggel óta nagy volt az élénkség s később akkora közönség verődött össze, hogy a VI. kerületi kapitányságtól rendőrök vonultak ki, a kik azután a közeledést szabaddá tették. A hivatal berendezésén már két-hét óta dolgoztak, s az éjjel szakadatlanul folyt a munka, hogy elkészüljenek vele. A nagy terem igen izlésesen van berendezve. A falon bordeau bársony függöny van elhelyezve, s ez alá van függesztve a király és királyné arcképe. Az ablakokat is díszes függönyök ékesítik, a szobát pedig vastag szőnyeg futja be. A faragott diófa íróasztalon igen szép írókészlet van, előtte pedig két karosszék a jegyesek számára. Ebben a teremben folyt le ma az első polgári házasság s gyűltek egybe a házasulandók rokonai, ismerősei s szép számu közönség, melynek soraiban ott voltak többek között Gajári Ödön és dr. Nagy Sándor orsz. képviselők, Körösi József a f. v. statisztikai hivatal igazgatója, Méző János kir. tanácsos, Rózsavölgyi Manó dr., Aupitz Gyula, dr. Zeleki Béla, Beck Dénes, Baintner Imre dr. f. v. biz. tagok továbbá Bischoff Dávidné, Sturm Albert, Kiss József írók; a sajtó képviselői s a fővárosi ügyvédi kar számos tagja.

Az első polgári házasságot Mezey Mór örez. képviselő leánya: Anna kötötte Kriehaber Károlyival, a hazai aszfalt ipartársulat igazgatójával. Mint tanuk Décsy Zeig-

mond kuriai bíró és Hüttl Tivadar gyáros szerepeltek.

A násznép megérkezése után a mellékszobából kilépett díszmagyarban, nemzeti színű mellszalaggal Mátray József a II-ik anyakönyvi kerület anyakönyvvezetője, a kit az egybegyűltek harsány éljenzéssel fogadtak. Az anyakönyvvezető erre az asztalhoz lépett, s a jegyes párhoz a következő beszédet intézte:

„Önök azért jelentek meg e hivatalos helyiségben, hogy házasságra lépjenek a magyar állam törvényei szerint. E házasság bejelentésén, a bemutatott okmányok s tett nyilatkozatok alapján meggyőződtem, hogy ellene semmi házassági akadály fenn nem forog. A kihirdetés egyházuk törvényei értelmében kelő időben megtörtént. Miután személyesen és együttesen jelen lévén, a házasság megkötéséhez szükséges, hogy a házasulandók két tanu együttes jelenlétében együttesen kijelentsék, hogy házasságot kötnek. Ehhez képest kijelenti-e ön Kriehaber Károly ur, hogy az itt jelenlevő Mezey Anna urhölgygyel házasságot köt?”

A vőlegény „Igen” felelete után a menyasszonyhoz is ily értelmű kérdést intézett, mire így folytatta:

„Én tehát önöket ez egyöhangzó kijelentésük alapján a törvény értelmében házastársaknak nyilvánítom.”

Zajos éljenzés hangzott fel e szavak után, melynek osillapulta után az anyakönyvvezető beszédét így végezte:

„Figyelmeztetem a házastársakat, hogy a házasságnak előttem történt megkötésével valóságos kötelességeinek még eleget nem tettek. kiváló örömmel szolgál, hogy az önök házasságánál, mely az első polgári házasság mint polgári tisztviselő közreműködött. Szívvel sok szerencsét és boldogságot kívánok önöknek!”

Hosszas éljenzés követte e beszédet, miközben az anyakönyvvezető az ifju párral kezét szorított. Ezután kiállította a házasságról szóló jegyzőkönyvet, melyet az új páron kívül a tanuk meg az anyakönyvvezető irtak alá. Ezzel az aktus véget ért s a násznép kocsiába ülve a dohány-utcai templomba hajtatott, hol egyházilag is megkötötték házasságukat. A gyár utcaiban is, meg itt is nagy közönség verődött össze s a fiatal párt megéljenezte, mely délután nászutra ment.

Megemlítjük itt, hogy délután még két esküvő volt, amelynek egyikénél a menyasszony keresztény a vőlegény zsidó.

IDŐJOSLAS.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Október 2. —

Változó felhőzet. — Száraz. — Meleg.

Az új évnegyed.

— Felhívás előfizetésre. —

Az év utolsó negyede alkalmából kérjük tisztelt olvasóinkat az előfizetések szíves megújítására.

Programot, vagy ígéreteket nem kíván tőlünk a közönség; hitek maradunk az elvekhez, melyeket eddig képviseltünk s továbbra is a *tiszta szabadelvűség* szelleme fogja vezérelni tollunkat.

Igyekszünk lapunkat elevenné, minél tartalmasabbá és érdekesebbé tenni, bár az érdekesség tételben néha szinte tulságosan segít bennünket az események gyors egymásutánja. Az „Aradi Közlöny” az új évnegyedben is azon lesz, hogy gyorsan, megbízhatóan és alaposan informálja a közönséget Aradváros, Aradmegye, a környék, a főváros, az ország s a világ minden eseményéről.

Tárczarovatunkban legjobb nevű írók, több fővárosi novellista munkáit közöljük.

Regénycarnokunkban legközelebb egy rendkívüli érdekes regényközlését kezdjük meg.

Hir-rovatunk bőségére és élénkségére kiváló gondot fordítunk s vidéki levelezőink számát folyton szaporítjuk.

Távirataink gyorsan értesítenek a fontos eseményekről s a főrendiház és képviselőház üléseiről kimerítő tudósításokat közlünk.

Rendkívüli kiadást minden nevezetes eseményről adunk s azt helybeli előfizetőinknek azonnal a megjelenés után házhoz hordatjuk.

AZ „ARADI KÖZLÖNY”

előfizetési ára:

HELYBEN,		VIDÉKEN,	
házhoz hordva:		postán küldve:	
1 évre	12.—	1 évre	14.—
1/2 évre	6.—	1/2 évre	7.—
1/4 évre	3.—	1/4 évre	3.50
1 óra	1.—	1 óra	1.20

HIREK.

Október 2. Szerda. Róm. kath. naptár: Ottó, Leokádia. — Protestáns naptár: Ottó, Leokádia. — Görög-keleti naptár (szeptember 20.): Eusztrát. — A nap két óra 2 perczkor, nyugszik 5 óra 37 perczkor.

Szabadságharoz emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Kölcsön-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 2—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Az első nap.

Arad, október 1.

Aradon a polgári házassági törvény, s az állami anyakönyvvezetés első napja meglehetősen mozgalmas volt, úgy, hogy Szondy Béla, az anyakönyvvezető csak egy óra tájban hagyhatta el az iroda-helyiséget.

Eltekintve két olyan bonyolult és érdekes jogi esettől, mely vita tárgyát is képezheti, de melyek kényes természetük-nél fogva nyilvánosságra nem hozhatók, — másként is foglalkozva volt az anyakönyvvezetői hivatal.

Jelentkezett az első polgári pár, kiket tizennégy nap múlva, azaz e hó 16-án fog összedni a civil pap.

Addig is lesz azonban remélhetőleg házasság dispenczióval.

Az első pár Benkő József, aradi iparos, és Hackl Borbála, kik már ki vannak függesztve in effigie a hirdető táblára.

Az első halotti anyakönyvi lapon Kapovics Antal neve látható. Az első haitott mindössze négy hónapot élt, s meghalt a halotti anyakönyv számára.

A születési anyakönyv első bejegyzettje Thuróczy Elek fodrász kis fia, Kálmán.

Az anyakönyvvezetőnek e pár bejelentés is sok dolgot adott, s valószínűleg fog is adni mindaddig míg az új törvények kissé kerékvágásba nem jönnek.

— A király névnapja. Ő felsége, dicsőségesen uralkodó apostoli királyunk, I. Ferencz Józsefnek e hó 4-én lesz a névnapja, melyen a minoriták aradi templomában fényes ünnepi isteni tisztelgetést mondanak. A misén, melyen a hatóságok, egyet-tek és testületek is megjelennek, Csák Czirják tartományi rendfőnök fog czeleb-rálni.

— Rekvium László főhercegért. Levelezőnk távirja, hogy József főherceg, Klotild főhercegnő és Mária Dorotya főhercegnő az este a budapesti-tővisi gyorsvonattal Kétegyházára, innét pedig külön vonaton Kisjenőre érkeztek. Szerdán reggel a feldiszített kegyuri templomban ifj.

Oltványi Pál plébános László főhercegért requiemet tart a család óhajára. A requiem után a család az ágyai erdőbe megy, a hol László főherceg szerencsétlensége történt. A hely már meg van jelölve, tavasszal kápolna épül, melynek tervét József főherceg maga készítette. László főherceg halála napján minden évben gyásznise lesz a kápolnában. A főhercegi pár a legnagyobb feltékenységgel örzi Alosthon is mindazokat a helyeket, ahol László főherceg fiatal élete utolsó idejében megfordult. A parkban néhány ágyat maga gyomlált ki e fiatal főherceg. Ezekhez közeledni se szabad senkinek. Es minden egyéb emlék nagyon drága a gyászoló családnak, mióta a szép és nagyon okos gyermek meghalt.

— Desseffy Sándor csanádi megyés püspök. tegnap délben 1 órakor az aradi személyvonaton Lippára utazott, hogy a hívőket a bérmlás szentességében részesítse. A lippaiak nagyszerű fogadtatásban részesítették a püspököt, s e célból az indóházat és az utcákat fellohogózták a több diadalkaput emeltek. A bérmlási szertartások után a püspök Radnára megy, onnan csak 7-én este tér ismét vissza szekhelyére.

— Aradváros közgyűlése. Aradváros köztörvényhatósága október havi közgyűlését e hó 9-én délután 4 órakor tartja.

— Az alpusztult szőlőterületek regenerálása érdekében fontos törvényhozási kezdeményezést vett célba, mint értesülünk, a kormány. Célja eme kezdeményezésnek első sorban az, hogy az illető szőlőterületek tulajdonosai megfelelő hitel nyújtása által is abba a helyzetbe juttassanak, hogy a regenerálást lehetőleg rövid idő alatt foganatosíthassák. Az ügy még tárgyalás alatt áll a kormány kebelében; valószínű azonban, hogy a megfelelő előterjesztés még okt. hó folyamán a képviselőház elé kerül.

— Szenzációs család. Vakmerő családi kísérlet történt tegnap egyik aradi pénzintézetben. Egy anyagi gondoktól sujtott vidéki uriember, ki egy jőnevű aradi családdal házassága révén rokoni összeköttetésben áll, hamis uton 2000 frtot a karta pénzintézetben felvennis azt a saját céljaira fordítani. A család a pénzintézet előrelátásán, óvatosságán hiúsult meg. A boldogtalan ember turpissága kitudódott s ime már az ügyészégi börtönben várja az igazság sujtó kezét. A családi kísérlet hire villámgyorsan elterjedt a városban. Az esetről az alábbi részleteket jelenthetjük:

A világosi coga-gyár nevében hétfőn délután egy távirat érkezett az arad-megyei takarékpénztárhoz. Ebben a táviratban jelezve volt, hogy másnapi vagyis kedden délelőtt, a gyár egyik utazó-ügynöke meg fog jelenni a bankban s eszkomptálás végett bemutat egy 5000 forintról szóló váltót. Kéri akadály nélkül a pénz felvételével megbízott ügynöknek kifizetni.

Ring Géza, a takaréktár vezérigazgatója előtt gyanusnak tünt fel a dolog, annál is inkább, mivel az említett gyár nem szokott náluk váltókat eszkomptáltatni. Hogy tehát megbizonyosodjék, azonnal kitáviratozott Világosra, honnét a következő válasz érkezett.

— A 2000 frt nem adandó ki. A ki pénzért jelentkezik, kérjük letartóztatni.

A sürgöny után nyugodtan várták az érkezőt. Tegnap reggel 9 óra tájban jelentkezett is az Sz. K. személyében. Előzékenyen fogadták, hogy fel ne tünjön előtte a felfedezett család, de rögtön értesítették a rendőrsé-

get, honnét Green Nándor rendőrhadnagy a bankba sietett s a megrémült csalóletartóztatta.

A rendőrségtől átkisérték az ügyészeghez, hol Köller bíró vette az ügyet vizsgálát alá. Sz. K. eleinte konokul tagadta a csalást, később azonban töredelmes vallomást tett s beismerte, hogy a 2000 frtot csakugyan hamis uton a karta felvennis. Azt is megmondotta, miért. Családos ember, aki anyagi gondokkal küzd s így akart balsorsán segíteni. Köller bíró Sz. K.-t letartóztatta. Hogy szabadon boosátják-e, rem valószínű.

— Az Izr. nő-egylet sorsjátékának huzása tegnap ment végbe a városháza emeleti kistermében, a közönség, az érdekeltek általános érdeklődése mellett. A zöld asztal főhelyén Kornay Károly kir. közjegyző ült, míg mellette az egyesület elnöksége s választmánya, azonkívül a hatóság képviselőiben: Green Nándor rendőrhadnagy. — A huzást megelőzőleg Kornay Károly kir. közjegyző konstatálta, hogy a számokat tartalmazó korong peosétje ép, majd egy Mayer Mariska nevű leánykát hívott fel a számok kihuzására. A korongból kikerült az első szám. A jelen voltak asszonyain bizonyos várakozásteljes kifejezés honolt, míg Kornay ki nem jelentette, hogy az izraelita jótékony nő-egylet főnyereményét e tizenkét személyre való ezüst evőkészletet a 2304. számú sorsjegy nyerte el. A második nyeremény a 12649 számé, a harmadik az 11195 számé, a negyedik a 10477 számé, az ötödik a 15897 számé. Nyertek még a következő számok: 12169—13521—11377—70140—2546—11904—14096—6900—24988—881—5535—6032—7192—7293—5026—1294—5689—8670—7451—9269—11780—12634—4379—14617—10490—7249—12704—13463—3276—2744—14213—11608—403—6547—7024. A nyereményeket Grossmann Jakabuénál az eredeti sorsjegyek felmutatása mellett mártól má kezdve átvehetni.

— Október elseje. A hadügyminiszternek talán még egyetlen rendelete sem volt oka annyi öröme és vigasságnak, mint az, a mely alig néhány nappal előbb kelt és a melyben az ujonczok tegnapra kötelezett bevonulását elhalasztja október hetedikéig. A honvédelmi miniszter pedig a honvédujonczok bevonulását halasztotta el rendeletileg hat nappal. A hatalmas kaszárnyák tehát, a melyekből csak rövid idővel ezelőtt távoztak el a szolgálati idejüket kitöltött katonák, még hat napig üresen maradnak. Csak az új önkéntesek bozultak be tegnap. Azután megkezdődik újra az „abrikolás”. A katonasélet ismeretlen rejtelmeiből aggódo legények nagy örömmel vettek hirt a hadügyi kormányzatnak e reájuk nézve kellemes rendelkezéséről, a mely hat nappal rövidítette meg számukra azt a végtelen hosszú három esztendő.

— Posta- és távirósegédtiszték öröme. A kereskedelmi miniszter, mint a B. H. értesül, a millenniumkor Dürer budapesti posta- és táviróigazgató indítványára az összes posta- és távirósegédellenőröket, valamint a XI. osztály első díjtokoatában levő összes segéd-tisztteket tisztekké fogja kinevezni.

— Postamesteri kinevezés. Kovacsinczra postamesterre Schlésinger Helént nevezte ki a nagyváradi igazgatóság.

— A felszentelendő m.-radnai oltár közadakozásból létesült. Adományokkal nozzájá-rultak: dr. Schlauch bibornok 1500 frt, Desseffy Sándor csanádi püspök 500 frt, a radnai zárda temploma 1300 frt, Magyary Pál csanadegyházmege szemiráumi lelkiigazgatója: Szt. Galiért lapja után gyűjtött 160 frton felül, a hívek szintén 1700 frton felül adakoztak. Az oltár egyedül 6400 frtba került, de az ezzel járó munkákkal és két új kilencz láb

magas szoborral együtt megközelíti a 8000 forintot.

— **Véres vásár.** Békés-Gyulán vásárnap országos vásár volt, s a piacon egy részeg legény nagyon garázdálkodott. A csendőrök megvasalták, de a vásáros népség védelmére kelt a letartóztatott embernek. A csendőrököt követ dobálták meg, a mire ezek a zavargó tömeg közé löttek. A csendőrök három embert halálosan, többeket könnyebben megsebesítettek. A városban oly nagy az izgatottság, hogy a rend helyreállítására a rendőrkapitány Békés-Csabáról katonai segítséget kért. A véres esetről a következőket sürgönyzik: Fábry békési alispán Békésen vásár alkalmából mulató legények között verekedés támadván, a rendőrség közbe lépett s egy egyént elfogott, kinek pajtásai segítségére sietvén, a csendőrség közbelépése is szükségessé vált. Az apró eseményből általános verekedés lett. A dühödtté vált s mintegy 5-600-ra felszaporodott tömeg a 8 főből álló csendőrsapatot megtámadta s közáporral dobálta. A támadás oly vehemens volt, hogy a csendőrök kénytelenek voltak fegyvert használni, midőn több sebesülés történt, leginkább a lábakon; haláleset nincs. A hangulat teljesen nyugodt.

— **Tüzeset.** A gyakori tüzesetek száma tegnap ismét szaporodott egygyel. A Kosár-utca 5. számú ház gyulladt ki, nagy riadalmat okozva város szeretői. A tűzoltóság gyorsan kivonult a színhelyre, s lokalizálta a tüzet. A ház István Antal tulajdonát képezte.

— **Vizbe fullt gyermek.** Ortl Alajos, lippei lakosmesternek kilencz esztendőes fiacskája, mint levelezőnk írja, játék közben egy tutajról a Marosba esett és nyomtalanul eltűnt a hullámokban. Azonnal keresésére indultak, de eddig még nem találhatták meg.

— **Véres verekedés** volt tegnap Nagyváradon. A nagypiacon lévő Sátor-hippodrom összedől s az előadást abba kellett hagyni. A katonák zajosan követelték vissza pénzüket s összeveszték az őket csillapító rendőrökkel, a minnek nagy verekedés lett a vége. Mindkét részen több sebesülés történt. A verekedésnek a kivonult erős katonai őrzőket vetett véget.

— **Pasteur és a németek.** Pasteurról emlékezve a francia lapok elbeszélnek azt is, hogy mikor Páris ostroma idején az első porosz ágyugolyó a tudomány földjén a Jardin des Plantes-ba (botanikus kert) hullott, Pasteur visszaküldte a bonni egyetemnek diplomáját. A bonni egyetem durva levélben válaszolt; ezt a levelet Pasteurné díszes rámba tétette s emlékeztetőül mindig ott függött szobájukban ez a német gorombaság.

— **Hosztér Fülöp Veszprémben.** Hosztér Fülöpöt, a várpalotai 9-szeres rablógyilkost az illavai fegyházból, melyben 1882. óta raboskodik, jó magaviseletért nemsokára feltétlenül szabadlábra helyezik. Hosztér már kijelentette, hogy Veszprémben akar letelepedni. Asztalos-és diszburor-műhelyt fog berendezni, mert a fegyházban nagy tökéletességre vitte ezt a mesterséget.

— **Agyonlőtt lovaskatona.** Székesfejérvár mellett, Szabad-Battyán község határában a szőlők közelében agyonlőttek egy Szóhner nevű lovaskatonát. A jelek arra mutatnak, hogy a katona egy pillanatra leszállt a lováról, a paripát a legközelebbi fához kötötte s aztán a szőlők közé ment. A oszsz azonban tolvajt sejtett benne s rádúplázott a fegyverével. A lövések zaja közben a szerencsétlen katona halálordítását viszhangozták a mezők s mire csönd lett, a katona ott feküdt a földön, holtan, véresen, eltörzült arcúval. Arrajáró emberek megtalálták a fához kötött katonalövet, a mely türelmetlenül nyertett a gazdája után s nemsokára megtalálták a katona holtestét is. A szőlőpásztornak állítólag sejtelve sem volt arról, hogy a golyója talált, mert nagy távol-

ságról lőtt a szőlők közül. A vizsgálat megindításával egyidejűleg jelentést tettek az esetről a katonai hatóságnak is.

— **Tiszennegy éves vőlegény.** Szabadkáról írják, hogy ott Pleszkovits József szabadkai gazdának 14 éves István nevű fia a napokban beállított szüleihez, ezekkel a szavakkal: feleséget hoztam. A szülők nagyot bámultak s azt hitték, hogy a gyerek bolondokat beszél, pedig a Pista igazat mondott. Beintette az udvarról feleségét, a ki nem volt idősebb 12 évesnél és Maricsának hívták. A boldog apa elragadtatásában a keze ügyében levő kerti seprő nyelével adta meg a különös frigyhez az apai áldást.

— **Többet ésszel, mint — biciklivel.** Egyik budapesti üzletben, mely vasparipát is árul, biciklit válogatott egy ur. A vasparipának nincs ugyan csikófoga, a mit vásár közben nézgesünk, de azért azt is jól ki kell tapogatni, hogy rossz vásárt ne csináljunk. Ezt tette a szóban forgó ur is. Sőt, hogy jobban meggyőződjék a vasparipa jeles tulajdonságairól, kivitte az aszfaltos udvarra, ráült és körülszáguldozta az udvart. Egyszerre azonban a vasparipát térdei közé kapta és szélsebesen kikerekedett az utcára, a hol el is tűnt az üzlet bámuló személyzetének a szeme elől. Szerencsére azonban éppen jelen volt az üzletben egy biciklibajnok, a ki több versenyen győzött: ez tüstént fölkapott egy biciklire és a menekülő után iramodott. El is fogta a József-utcában és visszavitte az üzletbe, a hol nagy triumfussal fogadták. A szerencsétlen szélkakas könyörgésre fogta a dolgot, azt kérte, ne adják át rendőrnek s az üzlettulajdonosa hajlandó is volt megkegyelmezni neki, ha megfizeti azt a tíz forintnyi rongálásért, a mit a nagy hajszában a biciklivel tett. A fiatal ur erre ráállott, de mivel egy garas sem volt nála, egy kis haladéket kért, a mig hazamegy pénzért. Az üzlettulajdonos melléje adta a házmezt, azzal az utasítással, hogy vigyázzon rája és ne engedje megszökni. A cerberus vigyázott is. Utközben az ifju ur bekívánczolt egy trafikba pár szivarért. Jobbadánnak ez ellen nem volt kifogása, de maga a trafik ajtajába állott, hogy a tekintetes ur meg ne szokhassék. Amde hasztalanul várta őt vissza, nem jött. Mikor pedig beszélt a trafikoshoz, ott azt az értesítést kapta, hogy a keresett ur valami ürügy alatt a trafikon át az udvarba ment s azóta nem tért vissza. Persze megugrott a ház kapuján. Jobbadán azzal a tanúsággal ment haza megbízóhoz, hogy a biciklista is jobban boldogul ésszel, mint biciklivel.

— **A megtért.** Wailey József, London egyik legismertebb alakja, 83 éves korában meghalt. Wailey már 12 éves korában a legvesélyesebb zsebtolvajok egyike volt, utóbb rabló, hamisító, csaló, sikkasztó lett belőle; Amerikában is operált. Persze sűrűen lakott börtönökben is. Hét felesége volt egyszerre, és egyik neje sem tudott reatalálni, ha Wailey egyszer megszökött tőle. Nehány év előtt Edwardes Celestine néger pap megtérítette és azóta egészen megjavult és minden idejét jótekonyságra és térítésre fordította. A Viktória-parkban szent beszédeket szokott tartani.

— **A liberális ikrek.** Gyarakai János köröstarcsai asztalosmester liberális érzelmű hazafi lévén, abból az alkalomból, hogy neje Ladányi Ida a napokban két egészséges fiúgyermekkel ajándékozta meg, azon kérelemmel fordult Wekerle Sándor volt miniszterelnök és Szilágyi Dezső volt igazságügy-miniszterhez, hogy, mint akinek hervadhatatlan érdemeik vannak az állami anyakönyvi törvény megalkotása körül, fogadják el ikergyermeküket keresztfiúnak, kiket az ő nevökről Sándor-nak és Dezső-nek fog kereszteltetni. A liberális ikreket persze elsősorban fogják Köröstarcsán államilag anyakönyvezni.

— **Őszi és téli divat.** A már évek hosszú sora óta ugy a szolid, valamint a jó izlésű legjobb hírnévnek örvendő női divad és vászon kereskedő Hoffman Antal Andrassy-tér 14 szám, az idén sem kimélt semmi fáradságot és költséget, hogy bel- és külföldet beutazva, a

legújabb divatot tanulmányozza és a lehető legszebb és legújabb mintákat saját áruházára számára megszerezze. Az áruk már megérkeztek és ebből az alkalomból különösen felhívjuk a n. é. hölgyek figyelmét, hogy akinek szándékában van a legkiválóbb izlésű és legfinomabb női-divat különlegességi árukkal ellátni magát, el ne mulassza, hogy ezen áruházat meglátogassa.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

A színház műsora:

Szerda (október 2.): Ernani, nagy opera.
Csütörtök (október 3.): A kis alamuszi, Pálfi Nina és Gyöngyi Izsó bemutatója.
Péntek (október 4.): Milton, szimf.
Szombat (október 5.): Lili, énekes szimf.

* **Színházi hírek.** A társulat énekes személynéje nagy ambícióval mutatja ma be Verdi egyik legjobb operáját az „Ernani“-t. A főbb szerepeket Sugár Aranka, Sz. Barts, Mezey, Hunyady és Csátár fogják játszani. — A holnap színpadra kerülő „Kis alamuszi“-ban Bokor kellemes operettjében, Pálfi Nina (Renesd.) Gergely Gizella (Máry), és Gyöngyi Izsó (Mac Donald) új tagok fognak bemutatkozni. Sarah szerepét pedig Szathmári Bözsa fogja játszani.

* **A Magyar Szalon** októberi száma gazdag tartalommal jelent meg. Elbeszéléseket találunk Ahonyi Árpád, Györkönyi Károly, Bede Jób tollából, verseket irtak: Makai Emil, Helldai Jenő, Telekes Béla, Lenkei Henrik, Pálgyi Lajos, Papp Zoltán Rudnyánszky Gyula. Érdekes Gonda Dezső cikke a „Mária P.“ katasztrófájáról s Faragó József Amerikáról. Aktuális cikkei is, minő példái „A kis hadnagyról“ igen érdekesek. Az októberi füzet kisebb formájú, mint a régié s határozottan csinosabb amazoknál. Az előfizetési ára a régi maradt. Előfizetni lehet a kiadóhivatalban (Budapest, VIII. József körút 10—12.)

* **A magyar királyi anyakönyvvezető** szímmel egy tartalmas és hasznos könyv jelent meg Kovács Dénes dr. most fővárosi hírlapíró szerkesztésében. A könyv első sorban az állami anyakönyvvezetők számára készült, a kiknek tájékoztatást és utbaigazítást nyújt mindennemű jogaira, kötelességeire teendőkre vonatkozólag úgy, hogy a könyv segítségével az anyakönyvvezető könnyen eligazodhatik a törvények és miniszteri rendeletek tömkelege között. E műben ugyanis az egyházpolitikai alaptörvényeken kívül megvanak a belügyminiszteri és igazságügyminiszteri rendeletek rövid, velős kivonatban, melyet megért az is, a kinek jogi ismeretei egyáltalán nincsenek. Ezenkívül beszéd-minták vannak benne az anyakönyvvezetők számára, a kik esketésnél aligha kerülhetik el, hogy beszédet ne mondjanak. Végül a könyv közli Magyarország összes anyakönyvvezetőinek névsorát és lakóhelyét. A polgári házasság életbelépésének közömbös nagy szolgálatot van hivatva tenni az a mű, mely az anyakönyvvezetőknél, mint a nagy közönségnek, mely kellő tájékoztatást lelhet benne minden előforduló kérdésben. Ezért nem ajánlhatjuk eléggé e könyvet, mely 11 iv terjedelemben czimlapján az első polgári házasságot feltűtető elő rajzzal Lampe R. (Wodianer F. és fiai) udvari könyvkereskedő kiadásában jelent meg s ára 1 frt 50 kr.

* **Az Új Idők.** Herczeg Ferencz szépirodalmi képes hetilapjának e heti száma rendkívül gazdag tartalommal jelent meg. Közül regényt Herczeg Ferencztől és Mikszáth Kálmántól; elbeszélést Rákosi Viktoról. Társadalmi cikket Sándortól s egész seregét a részben aktuális, részben tanulságos apró cikkeknek. Érdekes és pompásan illusztrált cikkben ismerteti az erdélyi hadgyakorlatokat, kitűnő képekben mutatja be Blaha Lujza asszonyt legjobb szerepében s írásban és képen számot ad a hét minden nevezetes eseményéről. Az Új Idők kiadói Singer és Wolfner minden most belépő előfizetőnek külön lenyomatban adják Herczeg Ferencz, Szabolcs házassága regényének eddig megjelent összes közleményeit, a mi magában majdnem egy kötet lesz. Az Új Idők előfizetési ára évnegyedre 2 forint.

TÁVIRATOK.

A főhercegi család Kisjenőn.

Kisjenő, október. 1. (Saj. tud. táv.)
József főherceg, Klótild és Má-

ria Dorottya főhercegnővel Vas felügyelő által vezetett külön udvari két kocsiból álló vonattal Kétegyháza felé érkezett. A pályaudvaron és a kastély előtt nagyszámu intelligens közönség várakozott rájuk. A főherceg kiszállván, Libitssal kíséretében a mély gyászba öltözött főhercegnőket. A hivatalos fogadtatás lerendeltetvén, csak Ulrich felügyelő várakozott a vonatonál, kinek ő fenségeik kezét nyujtva, két fogatu kocsira ültek. Dorottya főhercegnő szülei-vel szemközt foglalt helyet. Holnap délben a család tagjai az erdőben lefolyt szerencsétlen vadászon résztvett udvari tisztekkel megsemmélik a helyet, a hová kápolnát építenek, valószínűleg már most.

Az első polgári házasságok.

Szeged, október 1. (Saj. tud. táv.) Nagy érdeklődés mellett és ünnepélyességgel fojt le az első polgári esketés.

Győr, október 1. (Saj. tud. táv.) Az első polgári házasságot megkötötték ünnepélyesen nagy lelkesedés mellett.

Ferencz Ferdinánd főherceg utiterve.

Bécs, október 1. (Saj. tud. táv.) Ferencz Ferdinánd főherceg, ki tegnap Bécsbe érkezett, a napokban Lus-sin-Piccoloba, a Fiume melletti szigetre utazik, hol hosszas ideig fog tartózkodni. A főherceg a telet Egyiptomban tölti.

Örmény lázadás.

Konstantinápoly, október 1. (Saj. tud. táv.) Az örmények tüntetőleg óhajtottak átnyujtani egy folyamodványt a portának, melyben reformokat sürgettek. A patriárka óvására nem hallgatva, tüntettek, miért a csendőrség ellenük szegült. Az örmények a kapitányt megölték. A csendőrség lött és sokan halva estek össze. Számosakat elfogtak. Ezután az örmények a törököket a szofták papok izgatására megtámadták és többeket megölték. Az izgalom rendkívüli.

Korai tél.

Pétervár, október 1. (Saj. tud. táv.) A kaukázusban a téli időjárás kitört és az összes vetéseket tönkretette.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog oség jelentése. —

Budapest, október 1.

Gabonaüzlet: Buzát ma jól kínáltak, a vételkedv szintén jó volt, s az irányzat negszilárdult. Elkelt 30000 métermázsa jól tartott teljes napi árokon.

Tiszavidéki	mmázsa	klgramm	frt
	600	82.	6.70
	300	81.	6.80
	600	82.	6.80
	500	81.	6.75
	400	80.	6.75
	200	83.	6.82 1/2
	200	81.	6.70
	100	81.	6.82 1/2
	100	81.	6.65
	200	81.	6.70
	200	80.	6.70
	100	81.	6.75
	600	80.	6.62 1/2
	200	81.	6.70
	200	81.	6.60
	100	81.	6.65
	200	81.	6.60
	100	80.	6.57 1/2
	100	80.	6.50
	200	80.	6.62 1/2
	100	79.	6.60
Bácskai	2300	78.	6.45
	500	78.	6.52 1/2
	100	78.	6.42 1/2
	1250	78.	6.45
Bajai	2500	77.	6.40
Bácskai	2300	77.	6.52 1/2

Postvidéki	200	81.	6.67 1/2
"	200	81.	6.62 1/2
"	200	81.	6.65
"	200	79.	6.52 1/2
"	250	79.	6.55
"	500	79.	6.50
"	1000	79.	6.50
"	300	78.	6.50
"	100	78.	6.50
"	800	78.	6.45
"	100	78.	6.40
Bánáti	400	79.	6.45
"	200	79.	6.40
Aradi	1000	79.	6.45
"	300	76.	4.45
"	100	76.	6.40
Oláhországi	1000	78.	5.80
Zab	100		6.05
"	100		6.—
"	200		5.85
"	200		5.75

Határidőüzlet: Amerikából mindkét nap szilárdabb árfolyamokat jelentettek, s nálunk közepes szilárdsággal indult az üzlet buzában s osekély forgalom mellett, ugy is zárult. Tengeri igen lanyhán indult a vidékről érkezett igen jó termés hírekre s így párral lanyhábban zárult.

Zárul 12 órakor:

Osi buza	6.30—6.32
Buza május—juniusra	6.81—6.82
Tavaszi rozs	6.10—6.12
Osi rozs	5.70—5.72
Tengeri május—juniusra	4.44—4.45
Tengeri július—augusztusra	5.40—5.45
Tavaszi zab	5.87—5.88
Osi zab	5.80—5.82
Repeze	11.—11.05

Külföld: New-York bázára 7/8—1 1/2, tengerire 1/2—5/8 szilárdabb. **Chicago:** bázára 1 3/4—1 7/8, tengerire 1/8—1/2 szilárdabb. **Páris** csendes. **Liwerpool** tartott, **London** tartózkodó.

Értéktőzsde Változatlanul indult az üzlet s csak államvasutársaságokban volt némi ingadozás, s lanyhán zárultak is.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	405.30
Magyar hitelrészvény	489.50
Osztrák államvasut.	393.50
Rima-Muranyi	288.—
Lombard	118.25

Budapest-kőbányai szertéskereskedelmi csarnok, 1895. évi szept. hó 30-án. Hízott sertés árak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli súlyban) —. krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) —. krig. Fialat nehéz (pkiut 320 klgron felüli súlyban) —. 55. krig. Fialat közép (pkiut 251—320 krig súlyban) 54.—55. krig. Fialat könnyű (pkiut 250 klgr. terjedő súlyban) 54.—55. krig. II. Magyar sertés: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli súlyban) —. krig. — Közép (pkiut 220—280 klgr. súlyban) —. krig. — Könnyű (pkiut 220 klgrig terjedő súlyban) —. krig. Szerbizi: Nehéz (páronkint 260 klgron felüli súlyban) 58.—54. krig. Közép (páronkint 220—260 kilogramma súlyban) 58.—54. — krig. — Könnyű (páronkint 220 klgrig. terjedő súlyban 55.—55.5 krig. Sertés létszám 1895. szept. hó 27-én volt készlet 24440 darab. 1895. szept. hó 28-án felhajtator: — darab. 1895. szept. 28-án elszállított 176 db. 1895. szeptember 30-án maradt készletben 23664 db. — A hizottsertés üzletirányzata: Változatlan.

Szeszüzlet.

— Október 1. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 52 forint — krajczár, kicsinyben 52 forint 25 krajczár hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, október 1. d. n. 5 óra.

Buza bánági új	6.20—6.65
Buza tiszavidéki	6.25—6.70
Buza pestvidéki	6.20—6.65
Buza fejeermegyei	6.20—6.65
Buza bácskai	6.30—6.75
Rozs új, elsőrendű	5.83—5.85
Rozs új, másodrendű	5.70—5.75
Arpa takarmány	5.—5.50
Arpa égetni való	5.50—6.30
Arpa sörfőzdei	6.90—7.25
Zab	5.70—6.05
Tengeri bánági	5.65—5.70
Tengeri másnemű	5.50—5.60
Káposzta-repeze bánági	8.—8.25
Kóles	5.25—5.75
Buza márczius—április	6.81—6.88
Buza szeptember—október	3.81—6.38
Buza május—junius	—
Rozs szeptember—október	5.70—5.72

Tengeri május—junius	4.45—4.47
Tengeri július—augusztus	—
Tengeri októberre	5.40—5.45
Zab márczius—április	5.85—5.85
Zab szeptember—október	5.58—5.59
Káposzta-repeze augusztus—szeptember 1894.	10.95—11.05

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsden.

Budapest, 1895. október 1.

Magyar aranyáradék 40'	121.90
Magyar koronáradék 4 1/2	99.40
Magyar arany 4 1/2 %	124.25
Magyar ezüst 4 1/2 %	100.75
Magyar keleti vasut 1878.	121.25
Magyar földtehermentesítési kötvény	97.75
Magyar italmegváltási kötvény	100.75
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.75
Magyar nyerevény-sorsjegy kölcsön	158.50
Tiszasszabályozási és szegedi kölcsön	146.50

Hivatalos árfolyamok

a bécsi áru- és értéktőzsden.

— Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlet tudósítása. —

Bécs, 1895. október 1.

Magyar koronáradék %	100.—
Magyar hitelrészvény	489.—
Osztrák hitelrészvény	404.12
Anglóbank részvény	178.25
Laenderbank részvény	285.80
Bécsi bankgyesületi részvény	170.90
Osztrák államvasut részvény	393.75
Déli vasut részvény	112.75
Osztrák északnyugati vasut részvény	—
Osztrák északnyugati (Eloevölgyi) részvény	285.25
Budapesti villamos városi vasut részvény	—
Salgó-tarjáni részvény	—
Rimamurányi részvény	288.80
Brassói közszabvány részvény	—
Dunagőzhajózási részvény	560.—
Lloyd-társulat részvény	570.—
Alpesi bányarészvény	102.80
Union	852.—
Török sorsjegy	78.60

VIZJELZÉS.

1895. évi október hó 1-én reggel 7 órakor észlelt vizállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérőknél.

Észlelési állomás	Hőmérséklet °C	Időjárás	Vizállás	
			oztimétr.	oztimétr.
Branyoska	+ 10°	derült	— 24	—
Gyulafehérvár	+ 9°	derült	—	—
Arad	+ 18°	derült	— 147	—
Makó	+ 15°	derült	— 88	—
Szeged	+ 14°	derült	— 46	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi. A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi. Arad, 1895. október 1.

A m. kir. folyamamérőki hivatal.

Aradvárosi

Évszám 5. szám.

színház.

Havibérlet 5. szám.

Szerdán, 1895. október 2-án

ERNANI.

Opera 4 felvonásban. Irta: Piave. Zenéjét: Verdi. Fordította: Egressy Béni.

SZEMÉLYEK:

Ernani, rablófőnök	Mezei M.
Don Carlos, spanyol király	Csatár Gy.
Don Ruy Gomez de Silva, spanyol grand	Hunyady.
Elvira, unokahuga s jegyese	Sugár A.
Giovaana, Elvira dajkája	Baris A.
Don Ricardo, a király lovásza	Sólyom L.
Jagó, Silva lovásza	Delli Henrik.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Október 1. —

Fehér Kereszt szálloda: Gogutz Gyula hivatalnok, B.-Csaba. Liptay Ferencz hivatalnok, Hománna. Dr. Popovits Miklós orvos, Temevár. Haacker J. magánzó, Szabadka. Horvátovits Jánosné szálloda tulajdonosnő, Nagy-Zombor.

Nádor szálloda: Berger Géza egyetemi hallgató, Budapest. Molnár Imre kir. közjegyző, Buttyin.

Magyar Korona szálloda: Friedmann Sámuel kereskedő, Nagyhalmagy. Tioldan Gyula lelkész, T.-Remete. Szalantry László főerdész, Gyulafehérvár.

Három Király szálloda: Zach József kereskedő, Lippa. Melchner Mór kereskedő, Kaprucza. Siern Jakab kereskedő, Makó.

Vasuti szálloda: Fivona Mihály teolog, Lugos.

Feljelős szerkesztő: Vass Géza.

AZ
Aradi Közlöny
kiadóhivatala.

Könyv-
kötészet
műintézet.

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KÖNYVNYOMDAI ÉS KÖNYVKÖTÉSZETI

MŰINTÉZETE

ARADON,

fő-ut 51. sz. Arad-csanádi vasutak palotájában.

Ezennel van szerencsénk a tetemesen megnagyobbított és a legdivatosabb betűkkel, valamint egy amerikai, három nagy gyorsajtó, nemkülönbön betűtömöntő-, simító-, perforáló-, fűző-, vágó- és más egyéb segéd gépekkel ujonnan felszerelt és légszeszhajtó erőre berendezett

könyvnyomdai műintézetünket

a n. é. közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlani.

Nyomdánk oly módon van felszerelve, hogy nemcsak az összes vidéki hanem bármely fővárosi nyomdával kiállja a versenyt, úgy nyomdatermékeink pontos tiszta, hibátlan tetszetős kiállítása, mint azok mérsékelt ára tekintetében.

Könyvnyomdánk nagyobbitása alkalmával **könyvkötészetünket** is ujonnan felszereltük s így minden e szakkörben vágó munkák készítését a legdiszesebben és pontosan eszközöljük.

Továbbá felkaroltuk a legkülönbözőbb **papirzsák és zacskók** gyártását valamint czégnomással való ellátását tetszésszerű kiállításban a legmérsékeltbb árak mellett.
Kiváló tisztelettel

Aradi nyomda részvénytársaság.

T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk továbbá, hogy
Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat
(Szabadságtér 20. sz. TELEFON 265. SZ.) képviselőséggel ruháztuk fel,
ki elfogad minden a nyomdánkat valamint az
„ARADI KÖZLÖNY”
kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Nyomtatványok

készítetnek:

Napi-, hetilapok,

továbbá

szaklapok és folyóiratok előállításá
ialósos és jutányos kivitelben;

bármily terjedelmű regények,
elbeszélések

és egyéb művek nyomtatása és kiadása.

Meghívók,

tánczrendek, névjegyek, gyászjelentések

a legdiszesebb kiállításban.

Jegyzékek számlák, okmányok, le-
velepapírok és betűk készítésük leggyor-
sabbán olcsón készítettnek.

Vidéki megrendelések

pontosan teljesítetnek.

Könyvkötészetünk

nagy sulyt fektet különféle
dizsmunkák készítésére külföldi
minták szerint

írómappák, ékszerdobozok,
képkeretek,

tánczrendek,

bőrmetszett és bőrdombormű

legdiszesebb

és legizlésesebb kivitel-
ben.

Papirzacskó
gyár.

Betű
tömöntöde.

Uj üzlet megnyitás.

Van szerencsénk Nagyságodat tisztelettel értesíteni, hogy **Aradon, Vörösmarty-utca 2. sz. a. dr. Darányi-féle házban**

ROTSCHILD és KLEIN cég alatt

egy a mai kornak megfelelő

női divat és confectio üzletet, mellékelve női ruhateremmel nyitottunk.

A t. hölgyközönség becses figyelmét bátorkodunk felhívni **dúsan felszerelt raktárunkra,** hol mindennemű

kész női és leány gyermek felöltők, *ugymint:*

gallérok, ceppek mantillok, szüts és szörme árukban

a legelső párisi, bécsi és berlini modellek után

a legizlésebben s a legjutányosabb árak mellett lesznek kaphatók.

Különösen pedig saját műhelyünkben mérték szerinti megrendeléseket a leggondosabb kivitelben fogunk pontosan eszközölni.

Kiváló tisztelettel

Rotschild és Klein.

814

Hirdetmény.

Az **Aradi Légszeszvilágítási Részvénytársaság** a fölszámolást és föloszlást határozván el, fölhivatnak nevezett társaság hitelezői, hogy követeléseiket a harmadszori közzétételtől számított **hat hó** alatt érvényesítsék, mert ezen határidő leteltével a társaság vagyona a részvényesek közt feloszlani fog.

Aradon, 1895. október 1.

1035

Az igazgatóság.

18008/1895.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. földmivelségi miniszteriumnak leirata alapján közhírré tesszük, hogy Románia Szuoza kerületében sertésvész útvén ki, sertéseknek élő vagy leölt állapotban, ugy szintén friss sertésusnak Rumániából Magyarországra behozatala további intézkedésig betiltatott és hogy a honi származású legeltetés végett Rumániába hajtott sertéseket a m. kir. belépő állomások csak f. évi augusztus 14-től számítandó 8 napon belül és szabályszerű eljárás mellett bocsátják vissza.

Arad, 1895. évi augusztus hó 17-én.

A városi tanács.

338/337—1895. k. i. b.

Hirdetés.

Arad szab. kir. város törvényhatósági területén rendszeresített I. és II. állami anyakönyvi kerületekben az állami anyakönyvvezetők hivatalos óráit következőleg állapítjuk meg:

Hétköznapokon: d. e. 9-től 12 óráig.

„ d. u. 3-tól 5 „

Vasár- és ünnepnapokon d. e. 9-től 12 „

Arad, 1895. szept. 9-én.

Arad szab. kir. város közigazgatási bizottsága.

19126/1895 sz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelmügyi m. kir. miniszterium leirata alapján közhírré tesszük, hogy Abazzia (voloscai járás) gyógyfürdő területén a házaló kereskedést a fennálló házalási szabályat 17 §-ában s az ezen szakaszt kiegészítő későbbi rendeletekben bizonyos vidékek lakóinak biztosított jogok épségben tartása mellett, az évenkénti fürdőidény alatt vagyis minden év október hava 16-ától, május hó 15-éig eltiltatott.

Arad, 1895. szeptember 4-én.

A városi tanács.

Arad sz. kir. város r. kapitányi hivatala.

11806/1895.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város polgármestere a f. évi 2114 sz. a. kelt intézkedésével a vörheny járványt kimondván, a járvány terjedésének megakadályozása céljából a következő óvintézkedéseknek foganatosítását követését és rendeli el.

1. A vörheny beteg és ápolóik szigoruan elkülönítendő, azok látogatása tilos. A fertőzött lakására intő czedulát kell kifüggeszteni.

2. A lakás tisztán tartandó, szellőzendő s naponkint kétszer 3%-os carbol oldattal permetezendő. A beteg által szennyezett tárgyak, fehérneműek elhurcolása tilos. Ott hol a beteg elkülönítése nem eszközölhető vagy a családi körülmények megkivánják, a beteg kórházba szállítandó.

3. A vörheny beteg családjából senki az iskolát nem látogathatja. Az iskolából kimaradtak csak orvosi igazolvány mellett bocsájtathók újra az iskolába.

4. A járvány beteg szoba, annak minden felszerelése, a használt ruhák és fehérneműek a betegség végződésekor a tisztí orvosok utasítása értelmében az egészségügyi biztosok közbenjárásával fertőtlenítenendők.

5. Oly családnak gazdaságából, hol a járvány felmerült, a betegség elhurcolásának megakadályozása végett, annak megszüntéig tejet elárusítani tilos.

Mindazok, kik a járvány terjedésének megakadályozására vonatkozó óvintézkedéseket megszegik, kihágást követnek el és az 1876. évi XIV. t. cz. 7. §-a értelmében fognak büntetetténi.

Arad, 1895. szeptember 24-én, a kapitányi hivatal mint I. foku egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos

főkapitány.

Az „Aradi nyomda részvénytársaság” könyvnyomdája.

54/1895. k. p. r.

Hirdetés.

A tolyó évben kiigazított és az 1896-ik évben érvénynyel birandó országgyűlési képviselőválasztók ellen beadott felszólásokra hozott határozatok f. évi 20-tól 30-áig a polgármesteri hivatalban közszemlére kitétetnek, hol azok a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kitett határozatok ellen a kir. Curiahoz intézendő felebbezések a határozatok kitételét követő tiz nap alatt a polgármesterhez, mint a központi választmány elnökéhez nyújtandók be.

Arad szab. kir. város központi választmányának 1895. szeptember 10-én tartott üléséből.

Salacz Gyula s. k.,

polgármester, közp. vál. elnök.

15926/1895.

Hirdetmény.

A földmivelségi m. kir. miniszterium intévénye nyomán közhírré tesszük, hogy az idej őszi katonai lóvásár Aradon f. évi október hó 7-én fog megtartatni.

A részletes tervezet a levéltárban megtekinthető.

Arad, 1895. július 24.

A városi tanács.

20191/1895.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönségének az 1896. évre vonatkozó költségeloirányzata ugy a városi tisztí nyugdíjalapnak 1896. évi költségeloirányzata a tanácsnak és a hármas bizottságnak üléséről felvett jegyzőkönyvek valamint a bevétel és kiadás tételeit felvilágosító mellékletek f. évi szeptember hó 23-ik napjától folyó évi október hó 7-ik napjáig bezárólag a városház tanácstermében közszemlére kitétetnek.

Szabadságában áll azokat az adozó polgároknak megtekinteni és azokra észrevételeiket írásban a f. évi október hó 9-én tartandó rendes közgyűlés előtt legalább 5 nappal a tanácshoz betérjeszteni.

Arad, 1895. szeptember 21-én.

A városi tanács.